

На данашњи дан 1918. године Скупштина Срема у Руми донела је одлуку да се Срем присајединује Краљевини Србији. Наредног дана Велика народна скупштина у Новом Саду одлучила је да се Србији присаједини цела Војводина.

Данас је среда, 24. новембар 2021.

1331 - Умро је српски краљ Стефан Дечански Немањић, син краља Милутина, под чијом је владавином Србија осигурала премоћ на Балканском полуострву. После очеве смрти у борби за престо надвладао је брата Константина и рођака Владислава, сина краља Драгутина, и крунисан је 1322. у манастиру Жича. Претходно је, после покушаја да збаци оца, делимично ослепљен и протеран у Цариград. Победио је 1329. војску босанских феудалаца, а кад су Бугарска и Византија склопиле војни савез против Србије, не чекајући напад потукао је Бугаре код Велбужда (данас Ћустендил) 1330. и осигурао превласт над Македонијом, што је учврстило Србију као најмоћнију земљу у овом делу Европе. Као успомену на ту битку подигао је у Метохији манастир Дечани по којем је и

назван Дечански.

1632 - Рођен је холандски филозоф јеврејског порекла Барух де Спиноза, творац монистичког детерминизма. Издржавао се брушењем оптичких сочива и одбио је катедру у Хајделбергу, желећи да очува независност. У младости је одстрањен из јеврејске заједнице због, за тадашње прилике, недопустивих тумачења светог писма. По Спинозином тумачењу, постоји једна супстанција - Бог или природа, сама себи узрок, с бесконачним мноштвом атрибута. Знатно је утицао на француске просветитеље. За живота је објавио "Теолошко-политички трактат" и "Принципе филозофије Ренеа Декарта", а постхумно је објављено његово капитално дело "Етика", састављено од пет целина - о Богу, о природи и пореклу духа, о пореклу и природи афеката, о људском ропству, или о снази афеката, о моћи разума, или људској слободи.

1642 - Холандски морепловац Абел Јансон Тасман открио је јужно од Аустралије острво и назвао га Ван Дименова Земља. То острво касније је у његову част названо Тасманија.

1729 - Рођен је руски генералисимус Александар Васиљевич Суворов, један од најистакнутијих војсковођа 18. века, под чијом су командом руске трупе извојевале чак 57 победа. У Руско-турском рату од 1787. до 1791. однео је више блиставих победа над Турцима. Предводио је руске трупе против Француза у време похода генерала Бонапарте у северној Италији. На повратку у Русију његова војска прешла је преко Алпа и врха Свети Готхард, што је запрепастило војне кругове у Европи. Посебно је држао до доброг школовања и обуке војске, а уз војне науке проучавао је математику, географију и историју. У Совјетском савезу је 1942. уведен "Орден Суворова" за високе војничке врлине.

1859 - Објављена је књига "Порекло врста" енглеског природњака Чарлса Дарвина, у којој су разрађена и образложена његова уверења и истраживачка достигнућа до којих је већим делом дошао током путовања око Латинске Америке на броду Бигл. "Порекло врста" је дело које објашњава идеју еволутивног развоја живих бића.

1859 - Рођен је српски архитекта Андра Стевановић, члан Српске краљевске академије, професор Велике школе и Београдског универзитета. Пројектовао је више монументалних грађевина, укључујући зграде Управе фондова (данас Народни музеј), Београдске задруге у Карађорђевој, Српске краљевске академије (данас САНУ). Проучавао је стару српску црквену архитектуру и сакупио је значајну грађу за

монографије о манастирима Грачаница, Каленић, Дечани.

1861 - Рођен је немачки лекар Аугуст Карл Густав Бир, пионер модерне хирургије. Примењивао је нове методе приликом операција на крвним судовима и усавршио је технику ампутације удова. Његово откриће убризгавања синтетичких анестетичких средстава олакшало је тегобе пацијената приликом операција кичмене мождине. Тај поступак назван "лумбална анестезија" испитао је прво на себи.

1864 - Рођен је француски сликар и графичар Анри Тулуз Лотрек, мајстор литографије, један од великана француског импресионизма. У кругу боема на Монмартру био је стални посетилац кабареа, плесних локала, циркуса и јавних кућа, што су најчешћи мотиви његових дела. Цртежи које је радио су изразито јаког колорита, често са еротским детаљима.

1916 - Умро је британски конструктор оружја америчког порекла Хајрем Стивенс Максим, чији је митраљез конструисан 1884. назван "максим".

1929 - Умро је француски државник Жорж Бенжамен Клемансо, истакнути француски политичар, председник владе од 1906. до 1909. и од 1917. до 1920. Био је министар рата у критичним данима Првог светског рата. По образовању лекар, у политици је био лево и наглашено антиклерикално опредељен. Имао је важну улогу на Весајској конференцији после Првог светског рата.

1941 - У Другом светском рату почела је немачка офанзива на слободну територију у Западној Србији познату као - Ужичка република. Одступницу главнине партизанских снага бранио је Раднички батаљон, који је пет дана касније, у борби на брду Кадињача, 14 километара западно од Ужица, уништен, при чему је погинуло 180 припадника батаљона.

1961 - Савет безбедности Уједињених нација позвао је земље чланице да Африку претворе у безатомску зону.

1963 - Два дана након атентата на председника САД Џона Кенедија, у тексашком граду Далас, Џек Руби, особа позната у круговима криминала, усмртио је осумњиченог атентатора Лија Харвија Освалда, и то у станици полиције. Позадина атентата остала је нејасна и неретко је предмет спекулација.

1974 - Председник САД Џералд Форд и совјетски вођа Леонид Брежњев постигли су у Владивостоку привремени споразум о ограничењу офанзивног стратешког нуклеарног оружја.

1976 - У земљотресу који је разорио град Мурадије на истоку Турске погинуло је око 5.300 особа.

1980 - Пробијена је лева цев тунела "Врачар" новог железничког чвора у Београду. Тунел дуг 3.504 метара грађен је четири године и два дана.

1989 - После масовних демонстрација у Прагу, цело руководство Комунистичке партије Чехословачке поднело је оставке, укључујући генералног секретара Милоша Јакеша, чиме су са власти сишли сви политичари који су сарађивали у војној интервенцији Варшавског пакта у Чехословачкој 1968.

1992 - У најгорој забележеној несрећи у историји кинеског цивилног ваздухопловства - паду авиона типа "Боинг 737" на југу Кине, није преживео нико од путника и чланова посаде, укупно 141 особа.

1995 - У Ирској су гласачи тесном већином, упркос жестокој пропаганди римокатоличке цркве, на референдуму изгласали - укидање забране развода.

1998 - Генерал Емил Лахуд, први председник Либана после окончања 15-годишњег грађанског рата (уз "помоћ" суседа) у тој блискоисточној земљи, преузео је дужност шефа државе.

2000 - СРЈ је постала пуноправни члан Јадранско-јонске иницијативе основане у мају 2000. у Анкони, чије су чланице Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Грчка, Италија и Словенија.

2001 - Град Кундуз, последње талибанско упориште на северу Авганистана, пао је после 12 дана опсаде у руке снага Северне алијансе. Град је бранило око 5.000 талибана и око 1.000 страних плаћеника.

2003 - У пожару у студентском дому "Патрис Лумумба" "Универзитета пријатељства народа" у Москви, на којем студирају углавном странци, погинуле су 42 особе, махом студенти из Кине, Бангладеша, Вијетнама и афричких земаља.

2004 - Умро је британски књижевник Артур Хејли, познати аутор бестселера. Његова дела превођена су на чак 38 језика и објављена су у 40 земаља. Дела: "Аеродром", "Точкови", "Преоптерећеност", "Детектив".

2013 - У Женеви је постигнут договор између Ирана и шест земаља, пет сталних чланица Савета безбедности УН: САД, Русије, Кине, Британије, Француске, и шесте Немачке, о привременом обустављању нуклеарног програма у замену за делимично укидање санкција.

2013 - Заваривањем првог споја цеви на гасоводу у Шајкашу недалеко од Новог Сада, започели су радови на деоници Јужног тока кроз Србију. Истог дана у Београду су Србија и Руска Федерација потписале три уговора о транспорту гаса кроз Србију.

2015 - Турска војска оборила је руски авион Su-24 изнад Сирије, уз само границу Турске. Званична Анкара тврдила је "да је оборила неидентификован авион који је нарушио турски ваздушни простор", док је Министарство одбране Русије објавило снимак који је потврдио да руски авион, који се налазио у патроли над Сиријом, ни у једном тренутку није напустио сиријски ваздушни простор.

(РТВ)

